

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlm XXXVIII. Cùm in Ecclesia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](#)

ait *Suar. de Cen. disp. 27. f. 2. n. 4.* & ideo hanc quæstionis partem tanquam probabiliorem sequitur *Alex. hic n. 9.*

Sed pars opposita mihi placet, quam tradit *Abb. inc. Sape. h. t.* Probatur 1. Quia vera ratio, cur appellatio ex constitutione Ecclesiae non suspendat sententiam suspensionis, est, quam supra dedi, quia pena medicinalis est, ob contumaciam lata, donec Reus resipiscat; quæ ratio locum non habet in suspensione, quæ censura non est.

2. Ex doctrina *Gl. recepta in cit. c. Sape. verb. rata manet*; quod Prælatus, qui post sententiam depositionis appellavit ad Papam, pendente appellatione, administrare & jurisdictionem exercere possit, quia, qui provocat, nondum damnatus est. *I. 2. §. vle. ff. de pœnis*, quia neque is, cui ad tempus aliquod suspensio à diuinis per interdictum illatum est, ita damnatus censeri debet, quo minus intra tempus legitimum à sententia appellare possit, cum nihil ad propositum referre videatur, siue suspensio, ut pura pœna lata sit ad tempus, an in perpetuum, ut sit depositio, quandoquidem ab utraque sententia. *v. g. siue in perpetuum aliquis carceri adiudicetur, siue ad tempus, appellare possit communii jure.*

3. Quia si casus aliquis specialis in jure non satis expressius reperiatur, standum est Regulâ juris communis, quæ in proposito est, quod per sententiam condemnato, appellatio concedi debeat.

Ad 1. arg. oppositæ sent. ductum ex c. is cui. Resp. Eum textum nobis fauere, quod enim appellatio latam sententiam non suspendat, id principaliter dicitur de ex communicatione, de suspensione autem & interdicto, quatenus excommunicationem imitantur; vt etiam colligitur ex hoc c. non autem imitantur nec æquiparantur excommunicationi quatenus censuræ sunt ob contumaciam inflictæ, cum excommunicatio sem per ex sua natura contumaciam requirat, neque ut pura pœna ferri possit.

Ad alterū Resp. negando consequ. cum hi duo effectus, quod suspensus appellare, & quod in suspensione celebrare possit, planè

diversi sint; à diversis autem inferri non possit.

C A P I T U L U M XXXVIII.

Cùm in Ecclesia.

P A R A P H R A S I S.

Quidam Clerici judicium Episcopi sui absque causa rationabili detrectantes ad Archi-Episcopum prouocabant, eo cognito Clem. III. mandat Archi-Episcopo ut Clericorum appellations prius non recipiat, quæ cognorit eas factas esse à grauamine aut sententia iniusta, alioquin appellantem ad Episcopum remittat, ut remota appellatione judicio eius obtinet.

S U M M A R I U M.

1. *Judici appellationis cognoscendum ante omnia de causa appellationis, an ea rationabilis sit & iusta.*
2. *Appellans coram judice ad quem, probare debet appellationem factam, & quidem intra decem dies à lata sententia, & rationabili causa.*

Notandum. Unicum. Iudex appellationis ante omnia cognoscere debet, num iusta fuerit appellandi causa, propter illatum grauamen extra vel intra judicium, quia si causa appellandi rationabilis non fuerit, sed fruola, procedere ulterius non debet, sed ad Iudicem, à quo remittere, præcipiendo, ut non obstante hac appellatione ipsi pareatur. Consentit cap. vi debitus. 59. hoc tit. Et vide ri debent, quæ dixi in c. accepta. 35. eod.

Corollarium. Appellans coram Iudice, ad quem, probare tenetur se appellasse, & quidem intra 10. dies à lata sententia vel grauamine illato, & ex causa rationabili videlicet; quæ si probata fuerit, iusta declarabitur. *cit. c. vi debitus*, & ante quam hac ostensa sint, Iudex ad quem, non potest prohibere Iudici à quo, ne in causa ulterius procedat. *e. Rom. 3. §. si vero. h. t. in b. videri hinc potest Alexand. n. 4. Franc. not. vlt. vbi aiunt:*

aiunt: ex Joann. Andr. in cit. §. quod appellans tenetur producere appellationem & ipsam sententiam, à qua appellavit, ut appareat eum intra tempus legitimum videlicet 10. dies appellasse, quia de re dixi supra in c. 4. b. t.

judicatam, nisi confirmata, aut bis pronuntiata sit, & tunc solum revocabili non est.

CAPITVLVM XXXIX.

Directæ.

P A R A P H R A S I S.

Coram Ordinario loci tractabatur causa matrimonialis, in qua mulier virum sibi petebat propter contractas nuptias; vir opponebat vinculum consanguinitatis inter ipsos. Cum autem Iudex in processu hoc grauare videretur, mulier ad Pontificem appellavit, sed intra terminum ipsi præfinitum appellationem non est prosecuta, idèò Iudex reassumens jurisdictionem, testimonia de consanguinitate ab viro producta récepit, tunc iterum appellavit mulier ad Pontificem, quæsum fuit, num huic appellationi deferri debeat nec ne.

Resp. Clem. III. licet secundum Concil. Lateran. sub Alex. III. sup. in c. Reprehensibilis. 26. b. t. decretum fuerit, quod Iudex, à quo, si appellans appellationem intra terminum præfinitum prosecutus non sit, procedere possit in causa; eò quod appellatione deserta videatur, quia tamen jura permittunt, ut in eadem causa bis appelletur, idèò mulier per alteram appellationem se ab ordinarii jurisdictione excusse censem, prælertim cum viri intentione ad separationem Matrimonij (cuius causa fauorabilis est) tendat.

S V M M A R I V M.

1. Semel à sententia interlocutoria appellans, an iterum appellare possit super eodem articulo.
2. Semel appellans ab interlocutoria, eaque appellatione deserta, potest iterum appellare, non autem tertio.
3. Sententia interlocutoria non transit in rem

Q Uæstio est. Qui semel à sententia interlocutoria appellavit, an iterum appellare possit super eodem articulo.

Resp. Distinguendum esse, num Iudex grauet, antequam appellatio prior deserta sit, an verò postea; si priùs grauat, & 10. die rum spatum ad appellandum concessum nondum finitum est, tunc iterum appellari potest; si Iudex post primam appellationem in causa procedat ad sententiam definitiuvam. Clem. vn. de dolo, ybi excipitur, nisi prior appellatio manifestè friuola fuerit: nam qui ita appellat & Iudici non paret, contumax est, contumaci autem appellatio non conceditur, teste Gratianus super cap. Ei qui 41. 2. q. 6. §. sunt etiam gl. in cit. Clem. vn. §. manifestè ex I. Proportionum. §. et si quidem. C. de judiciis. Sin autem post decretam appellationem grauare Iudex videtur, tunc iterum distinguendum; vel enim pars litigans non silit se Iudici, sed in contumacia manet post desertam appellationem, tunc Iudex non obstante contradictione & appellatione procedit in causa c. Personas. 4. hoc tit. & c. 2. de dolo in 6. ybi dicitur: quod Iudex in hoc casu nec citare teneatur, vel silit se Iudici, idèò quod contumax non est: hoc casu si Iudex iterum interlocutoriè procedendo. v. g. testes esse admittendos, vel non, dilationem concedendam, vel non, grauare videatur, iterum appellari potest, præsertim si causa fauorabilis sit, v. g. matrimonialis.

Notand. Sicuti appellatio à sententia definitiua secundâ vice admittitur, non autem tertia vice. I. vn. C. ne liceat in una causa tertiò pronocare. Ut si à du॒ viris appellauit ad Præfectum provinciæ, à Præside iterum in eadem causa appellare possum ad Præfectum Vrbis, non autem à Præfecto Vrbis deinceps appellare licet sub eodem cap. Seu causa, propterea quod præsumptio sit contra eum, adversus quem bis in eadem causa judicatum fuit; ita secundum quandam proportionem dicendum estiam est de sententia interlocutoria, licet

y y y quis